

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I VÄSTMANLANDS LÄN

Områdesnummer: NRO 19031

Områdesnamn: Strömsholmsområdet

Kommun: Hallstahammar (1961), Västerås (1980), Köping (1983)

Kartblad: 10G NV, 10 G NO, 11G SV, 11G SO

Area: 2850 ha varav ca 1000 ha vatten

Naturgeografisk region: 24 Svealands sprickdalsterräng med lerslättsjöar och sjöbäcken

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m.

Riksvärde

Odlingslandskap

Naturbetesmark - flora, fauna

Strandvåtmarker - flora, fauna

Ädellövskog - flora, fauna

Geovetenskap - åsförgrening

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i slätt-/mälarbygd med representativa naturbetesmarker kring Lindholmen, Billingen och Jordmarken med art- och individrika växtsamhällen. Strandvåtmarker och ädellövskog med värdefull flora och fauna.

Huvudkriterier:

A. Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system.

C. Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter.

D. Område med mycket rik flora och fauna.

Stödkriterier: 1 (storlek), 2 (mångformighet), 4 (kontinuitet), 5 (representativitet), 9 (funktion)

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller

Av riksintresse enligt Naturvårdsverkets beslut 2000-02-09. Lagårdssjön ingår.

gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledningar, vägdragningar. Bevarande av ädellövskogen och de gamla ädellövträden i hagmarkerna.

Säkerställande och internationell status: Befintliga naturreservat: Strömsholm (1979), Hägg-, Ek- och Lindholmen (1962). Samtliga naturreservat är Natura 2000-områden. Området berör riksintresse för friluftsliv nr F 5 och riksintresse för kulturminnesvård nr F 7 och F 22 . Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt nummer 61-19, 20, 21, 80-31) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt nummer U6101, 61-39, 61-41, 80-6).

Områdets huvuddrag: Strömsholmsområdet karakteriseras av stora arealer slättland omväxlande med småbrutna terrängformer uppbyggda av morän och hållmarker. Slätterna ligger genomgående under 10 m nivån. Åsarna som genomlöper området utgör framträdande topografiska strukturer och sätter sin karaktär på den centrala och östra delen. De har dock i vissa partier utplånats genom omfattande grustäkter. Strömsholmsåsen och Lagersbergsåsen löper samman vid Horn. Denna åsförgrening har mycket komplex struktur med flera åsgröpar och åsgravar. Utöver det vanliga rullstensgruset finns vid Mölntorp och Sofielund skalförande svallsand.

Lövskogspartierna i direkt anslutning till Mälaren är ofta ädellövträdsdominerade, huvudsakligen med ek och ask som väsentligaste komponenter. Alm, lind och lönn förekommer dock mångenstädes. Det gynnsamma klimatet har medfört att vissa sydliga och värmekrävande fauna- och florainslag (värmetsrelikter) påträffas inom området. Täta klibbalskogar utgör ofta gränsvegetation mot Mälaren.

Området utgör ett representativt odlingslandskap i slätt-/mälabygd med slott och kungsgård. I det öppna landskapet finns skogspartier med ädellövskog, ett rikt inslag av ek samt ett flertal betesmarker av olika typer. Representativa naturbetesmarker finns bland annat kring Lindholmen, Billingen och Jordmarken. Naturbetesmarkerna utgörs av sötvattenstrandäng, öppen hagmark, blandlövhage och betad skog. Vanliga vegetationstyper är rödvenäng, fårsvingeltorräng, örtrik friskäng, högstarräng, tuvtäteläng, kortskottvegetation i sjö, gräs-lågstarräng, fårsvingelhed och högörtäng. Delvis art- och individrika växtsamhällen med arter som ormröt, backsmultron, klasefibbla och rödkämpar.

Vattenvegetationen är av eutrof karaktär. Mälärstränderna är i stor utsträckning omgivna av breda vassbälten. I Ladugårdssjön finns en större källa, Linnekällan.

Ur floristisk synpunkt finns åtskilligt av värde inom området. Den rikaste floran är knuten till ädellövskogarna och vissa ängsmarker. Arter som vårärt, storrams, tandrot, lundbräsma och nässelklocka är helt bundna till ädellövlundar. Strömsholm är vidare känt för sina många gamla ekar i hagmarkerna kring Strömsholms slott.

Delar av Strömsholmsområdet är ur faunistisk synpunkt mycket intressanta. Detta gäller främst de välutvecklade ädellövskogspartierna, strandängarna och vassområdena. Vassarna vid Billingen och Stavsholmsviken hyser bl a rördrom och brun kärnhök. Ladugårdssjön är av värde som rastplats för sträckande änder, gäss och svanar och lövskogsområdena på Österängen och Billingen hyser en rik småfågelfauna. De obebyggda öarna i området har åtskilliga par häckande fiskgjusar.

Stort zoologiskt intresse knyts också till insektsfaunan. Österängen och Billingen är ur entomologiskt synpunkt välkända. Framför allt skalbaggsfaunan har undersökts. Bland skalbaggsarna har flera s k värmetids- och urskogsrelikter påträffats.

Anmärkningar: NVP 61:28, 31-35, 80:51, 54-55. VMI 11G0F02, 10G9E01-03, 10G9F02

Litteratur:

Länsstyrelsen i Västmanlands län 1979: Beslut om bildande av Strömsholms naturreservat
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 1992: Ängs- och hagmarker – Hallstahammars kommun. Länsstyrelsen. Västerås.

Länsstyrelsen i Västmanlands län, 1993: Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården. Länsstyrelsen 1993:2. Västerås

Lundmark, R 1997: Inventering av vedlevande tickor i Västmanlands län. Manuskript.

Magnusson, E., 1989: Beskrivning till jordartskartan Eskilstuna NO. Sveriges geologiska undersökning, ser. Ae nr 103.

Marklund, E 1974: Strömsholmsområdet, allmän naturinventering. Länsstyrelsen informerar 1974:20

Marklund, S 1975: Billingen, botanisk inventering. Länsstyrelsen informerar 1975:19

Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.

Palm, Th 1958: Levande minnen från värmetidens lövskogar - insektsrelikter vid Mälaren. Natur i Västmanland.

Rosenberg, M 1983: Inventering av strandängar i Västmanlands län, Manuskript, länsstyrelsen.

Widenfalk, R 1975: Skalbaggsfaunan i Strömsholm med angränsande områden. Länsst.inf 1975: 15

Registerblad upprättat 1987-01-20, reviderat 1999-02-16 (E. Marklund)

NRO 19031 STRÖMSHOLMSOMRÅDET

Skala 1:60 000

— förslag till gräns för
riksintresse

naturreservat

